

**PROPOZYCJE
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA**

z dnia 8 kwietnia 2011 r.

do założeń harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na 2012 rok w części obejmującej szkolenia ustawiczne sędziów, referendarzy sądowych i asystentów sędziów.

Na podstawie § 5 statutu Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 kwietnia 2009 r. w sprawie nadania statutu Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U. Nr 65, poz. 550), Krajowa Rada Sądownictwa przedstawia poniżej propozycje do założeń harmonogramu działalności szkoleniowej na 2012 r.

Propozycje ograniczają się do szkolenia ustawicznego sędziów, referendarzy sądowych oraz asystentów sędziów sądów powszechnych i sądów wojskowych.

1. Identyfikacja potrzeb szkoleniowych.

Krajowa Rada Sądownictwa w swoim stanowisku z 14 maja 2010 r. przedstawiła obszerne propozycje dotyczące identyfikacji potrzeb szkoleniowych sędziów, referendarzy sądowych i asystentów sędziów. Wszystkie te sugestie i uwagi są nadal aktualne.

W Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury powinna istnieć odpowiednia komórka (ośrodek badań, studiów i analiz), zajmująca się na bieżąco analizowaniem różnych źródeł informacji i inspiracji, w tym pochodzących od organizacji społecznych i samorządów prawniczych, oraz przedstawianiem wniosków, propozycji i sugestii Ośrodkowi Szkolenia Ustawicznego w Lublinie, który opracowuje ostateczne projekty programów szkoleń .

W dalszym ciągu należy wnikliwie monitorować proces legislacyjny i reagować na kolejne obszerne nowelizacje procedur sądowych – cywilnej i karnej – przy czym reakcja ta powinna wyprzedzać wejście w życie znowelizowanych przepisów (na co pozwalają zwykle długie *vacationes legis* uchwalanych zmian Kodeksów postępowania cywilnego i karnego), aby sędziowie byli przygotowani na wejście w życie nowych regulacji. To samo – chociaż na mniejszą skalę – dotyczy zmian w prawie materialnym.

Konieczne jest odejście od praktyki identyfikowania potrzeb szkoleniowych wyłącznie w oparciu o informacje uzyskane od adresatów szkoleń (propozycje zgłoszone przez sędziów

za pośrednictwem prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych), ponieważ sędziowie – nadmiernie obciążeni obowiązkami orzecznymi - mogą nie być świadomi projektowanych zmian w prawie. Podobnie nie zawsze są świadomi własnych deficytów.

Należy również na bieżąco analizować orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu w sprawach przeciwko Polsce i wyciągać z treści tych orzeczeń odpowiednie wnioski dla programów szkoleniowych. Polska znajduje się w niechlubnej czołówce (pierwszej piątce) państw członkowskich Rady Europy, w stosunku do których zapada najczęściej wyroków ETPCz stwierdzających naruszenie Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie w 1950 r.; istotna część tych naruszeń dotyczy działalności orzeczniczej sądów. Szkolenia poświęcone stosowaniu w praktyce Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności – podobnie jak szkolenia dotyczące stosowania w praktyce Konstytucji RP – powinny stać się jednym z priorytetów działalności szkoleniowej. Jest to fundament, na którym zbudowane jest demokratyczne państwo prawa, a wśród jego pryncypiów ustrojowych prawo do sądu taktowane jest jako prawo podstawowe.

Przy dokonywaniu identyfikacji potrzeb i planowaniu działalności szkoleniowej należy uwzględniać różne grupy adresatów szkoleń, wyodrębnione spośród prawie 10.000 sędziów sądów powszechnych i wojskowych, o odmiennych potrzebach szkoleniowych. Inne szkolenia (co do form, metod szkoleniowych i tematyki) powinny być kierowane do osób, które w ostatnim czasie zostały powołane do pełnienia urzędu sędziego (byłych referendarzy sądowych, asystentów sędziów, a także byłych adwokatów, radców prawnych i prokuratorów), inne zaś do doświadczonych sędziów drugiej instancji orzekających od kilkudziesięciu lat. Z tego punktu widzenia nieprzemysłane są niektóre dotychczasowe propozycje szkoleń kierowane jednocześnie do sędziów orzekających np. w wydziałach cywilnych sądów rejonowych, okręgowych i apelacyjnych. Kognicja tych sądów jest zupełnie inna i część tematów interesujących dla jednej grupy uczestników jest nieadekwatna do zakresu obowiązków orzeczniczych innej.

Ośrodek badań, studiów i analiz istniejący w Krajowej Szkole powinien również jak najpilniej opracować szczegółową ankietę, z której wynikałoby, jakie są potrzeby szkoleniowe sędziów – nie mogą to być pytania o tematy konkretnych szkoleń, ale pytania, na podstawie których będzie możliwe zidentyfikowanie rzeczywistych potrzeb szkoleniowych. Po wprowadzeniu ocen okresowych sędziów konieczne może okazać się przedstawienie propozycji szkoleniowej dostosowanej do wniosków wynikających z tych ocen.

2. Rodzaje szkoleń.

W swoim stanowisku z 14 maja 2010 r. Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła również obszerne propozycje dotyczące różnych rodzajów szkoleń. Wszystkie te propozycje i uwagi są nadal aktualne.

Nie można zaniedbywać cyklicznie powtarzanych szkoleń na temat Konstytucji, co dotyczy zwłaszcza podstawowych zasad ustrojowych państwa prawa oraz praw i wolności chronionych Konstytucją oraz zgodnej z wartościami konstytucyjnymi wykładni przepisów rangi ustawowej. Szkolenia te powinny obejmować przede wszystkim analizę orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego w kontekście prokonstytucyjnej wykładni prawa. To samo można odnieść do Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz Traktatu o Unii Europejskiej i Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej wraz z orzeczeniami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu. Wynikają z nich podstawowe zasady obowiązującego w Polsce porządku prawnego. W multicyklicznym systemie prawa jest pięć sądów najwyższej rangi: Trybunał Konstytucyjny, Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny, Europejski Trybunał Praw Człowieka i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Wydaje się, że za mało było, w dotychczasowych harmonogramach działalności szkoleniowej, szkoleń dotyczących bezpośrednio różnych metod wykładni stosowanych (preferowanych) w różnych dziedzinach prawa. Inne metody wykładni są dominujące w prawie publicznym (np. prawo karne, prawo ubezpieczeń społecznych), inne w prawie prywatnym (klasyczne prawo cywilne, prawo gospodarcze, prawo rodzinne).

Konieczne jest też bieżące omawianie wpływu poszczególnych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego na orzecznictwo sądów powszechnych – od uchylecia domniemania konstytucyjności przepisu uznanego za niezgodny z Konstytucją (także w razie odroczenia utraty jego mocy obowiązującej), poprzez prospektywne lub retrospektywne oddziaływanie wyroku sądu konstytucyjnego, aż po możliwość wznowienia postępowania po wyroku Trybunału.

3. Szkolenia dla prezesów sądów, przewodniczących wydziałów i sędziów wizytatorów.

W związku ze spodziewanym wejściem w życie istotnej nowelizacji Prawa o ustroju sądów powszechnych, wprowadzającej okresowe oceny sędziów jako część indywidualnego planu rozwoju zawodowego sędziego (IPRZ), konieczne jest przeprowadzenie w 2012 r. szkoleń dla wszystkich sędziów wizytatorów, ze wszystkich pionów orzecznich, w celu zapoznania

ich z kryteriami ocen sędziów oraz wypracowania jednakowych standardów oceniania i konstruowania IPRZ. W szkoleniach powinni wziąć udział także prezesi sądów i przewodniczący wydziałów, ponieważ będą oni brali udział w opiniowaniu sędziów i opracowaniu IPRZ.

Szkolenia dla przewodniczących wydziałów powinny obejmować zarządzanie zasobami ludzkimi wydziału (sędziami, referendarzami sądowymi, asystentami sędziów, urzędnikami sądowymi), łącznie z oceną ich pracy, prawidłowym wykorzystaniem ich kwalifikacji i umiejętności itd. Niezwykle istotny jest dobór wykładowców do tych szkoleń, aby byli wiarygodni dla sędziów biorących w nich udział.

Wszystkie osoby zajmujące stanowiska funkcyjne powinny mieć możliwość udziału w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania mobbingowi w sądzie traktowanym jako placówka zatrudnienia.

4. Szkolenia dla sędziów orzekających w sprawach cywilnych, rodzinnych, gospodarczych oraz pracy i ubezpieczeń społecznych.

Niewątpliwie w 2012 r. mogą być powtórzone niektóre szkolenia przeprowadzone w szeroko rozumianym pionie cywilnym w poprzednim roku szkoleniowym; decyzja o ich powtórzeniu powinna być oparta na propozycjach pochodzących bezpośrednio ze środowiska sędziowskiego.

Nowe propozycje obejmują:

Prawo materialne.

Użytkowanie wieczyste w ujęciu historycznym (przekrojowe studium prawnoporównawcze, od 21 lipca 1961 r. do dnia dzisiejszego, z przedstawieniem ewolucji poglądów doktryny i stanowiska Sądu Najwyższego – aspekty materialnoprawne i procesowe).

Użytkowanie według przepisów Kodeksu cywilnego oraz ustaw dotyczących gospodarki nieruchomościami, ze szczególnym uwzględnieniem użytkowania przez osoby prawne.

Ewolucja pojęcia szkody i odszkodowania. Zadośćuczynienie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zadośćuczynienie za uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia, za naruszenie dóbr osobistych, za śmierć osoby bliskiej, za pobyt w zakładzie karnym w warunkach poniżej standardu).

Zmiany w prawie spadkowym (np. zapis windykacyjny).

Zmiany w prawie rzeczowym (służebność przesyłu, zmiany w ustawie o księgach wieczystych i hipotece dotyczące hipotek).

Nowa ustawa Prawo prywatne międzynarodowe w kontekście innych aktów prawnych

(w tym konwencji międzynarodowych i prawa Unii Europejskiej) zawierających normy kolizyjne.

Prawo procesowe.

Nowy model procesu cywilnego po ostatnich zmianach Kodeksu postępowania cywilnego, które już weszły w życie w 2010 lub 2011 r., albo zaczną obowiązywać w 2011 lub 2012 r.

Postępowanie zabezpieczające – zabezpieczenie roszczeń majątkowych, a także roszczeń niemajątkowych i dowodów (w sprawach dotyczących praw autorskich, własności intelektualnej, własności przemysłowej). Zabezpieczenie w sprawach rodzinnych.

Postępowanie egzekucyjne – wybrane zagadnienia (uwzględniające bieżące zmiany Kodeksu postępowania cywilnego, ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, przepisów o kosztach postępowania egzekucyjnego). Egzekucja z nieruchomości.

5. Szkolenie sędziów orzekających w pionie karnym.

W 2012 r. mogą być powtórzone niektóre szkolenia przeprowadzone w pionie karnym w poprzednim roku szkoleniowym; decyzja powinna być oparta na propozycjach pochodzących bezpośrednio ze środowiska sędziowskiego.

Nowe propozycje obejmują:

Prawo karne materialne.

Przestępstwa gospodarcze w kontekście zmieniającej się sytuacji gospodarczej i zmian w przepisach regulujących obrót gospodarczy (przestępstwa popełniane na tle umów kredytowych, leasingu, umów ubezpieczenia, innych umów gospodarczych, obrotu papierami wartościowymi, działalności spółek handlowych).

Przestępstwa urzędnicze (art. 231 k.k.), ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw popełnianych przez funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości.

Obrona konieczna – granice, przekroczenie granic.

Kara łączna i wyrok łączny w orzecznictwie Sądu Najwyższego i w praktyce - zagadnienia materialnoprawne i procesowe.

Dobrowolne poddanie się karze.

Prawo karne procesowe.

Nowy model procesu karnego po ostatnich zmianach Kodeksu postępowania karnego, które już weszły w życie w 2010 lub 2011 r., albo zaczną obowiązywać w 2011 lub 2012 r.

Zmiana modelu procesu karnego wymaga spotkania sędziów sądów powszechnych i wojskowych z członkami Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego działającej przy Ministrze Sprawiedliwości dla przedstawienia kierunku tych zmian i celu ich wprowadzenia.

Status pokrzywdzonego w postępowaniu karnym – rola pokrzywdzonego w procesie karnym, jego uprawnienia procesowe (z uwzględnieniem pokrzywdzonych osób prawnych).

Postępowanie dowodowe – ocena dowodów, zgodność z prawem zbierania i gromadzenia dowodów, możliwość wykorzystania jako dowodów informacji operacyjnych, elektroniczne techniki operacyjne, w tym podsłuchy telefoniczne i ich legalność, wyrażanie przez sąd zgody na zastosowanie podsłuchu, zbieranie informacji operacyjnych i przekształcenie ich w dowody procesowe. Przesłuchanie osób małoletnich w procesie karnym.

Europejski nakaz aresztowania (w tym prawidłowość implementacji prawa unijnego). Współpraca sądów karnych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Prawo karne wykonawcze.

Szkolenia dla sędziów penitencjarnych i zajmujących się wykonywaniem orzeczeń sądowych powinny obejmować: zmiany w kodeksie karnym wykonawczym, nowe sposoby wykonania kar, dozór elektroniczny, nadzór nad wykonywaniem środków karnych (w tym likwidacją depozytów), sposób kontrolowania zakładów karnych i innych placówek penitencjarnych.

6. Szkolenia interdyscyplinarne.

1. Konieczne są szkolenia sędziów z wybranych elementów prawa publicznego (administracyjnego, podatkowego). Styk z prawem administracyjnym (podatkowym) następuje we wszystkich dziedzinach prawa stosowanego przez sądy powszechne – w pionie cywilnym, karnym oraz pionie pracy i ubezpieczeń społecznych.

Szkolenie z prawa podatkowego dla sędziów orzekających w sprawach karnych powinno dotyczyć głównie opodatkowania świadczenia usług niematerialnych (takich jak consulting, marketing, doradztwo, *know-how*, inne usługi niematerialne, w tym regulowane prawem autorskim).

Pogranicze prawa cywilnego i administracyjnego rodzi problemy z dopuszczalnością drogi sądowej przed sądem powszechnym – w tym kognicją sądów powszechnych (cywilnych) oraz sądów administracyjnych – zwłaszcza że nie ma już Kolegium Kompetencyjnego działającego przy Sądzie Najwyższym, które do 31 grudnia 2003 r. rozstrzygało spory kompetencyjne między sądami powszechnymi i organami administracji publicznej.

W sprawach z zakresu prawa pracy problemem jest rozdzielenie kognicji między sądy

pracy i sądy administracyjne w sprawach dotyczących stosunków służbowych niektórych kategorii zatrudnionych.

Szkolenia powinny być prowadzone przez sędziów sądów administracyjnych.

2. Tematem wymagającym ciągłego omawiania podczas szkoleń jest dowód z opinii biegłego (biegłych) albo z opinii instytutu naukowego lub naukowo-badawczego. Dowód z opinii biegłych jest nadużywany w praktyce sądów – biegli są powoływani w sprawach, w których nie są potrzebne wiadomości specjalne, a wystarczy ogólna wiedza osoby z wyższym wykształceniem. Konieczne są szkolenia z biegłymi rewidentami (najlepiej z wykształceniem jednocześnie prawniczym i ekonomicznym) na temat dokumentów księgowych, rachunkowości przedsiębiorstw, sprawozdań finansowych, bilansów, audytów itd. Podobnie potrzebne są szkolenia z biegłymi geodetami dotyczące umiejętności czytania map geodezyjnych, także w ujęciu historycznym (gdy mapa geodezyjna pochodzi sprzed kilkudziesięciu lat).

7. Metodyka pracy sędziego. Szkolenia „umiejętności miękkich” (*soft skills*).

1. Konieczne jest prowadzenie cyklicznych szkoleń podstawowych dla osób nowo powołanych na urząd sędziego, zwłaszcza byłych referendarzy sądowych, którzy przez ostatnie kilka lat orzekali tylko w wydziałach rejestrowych, a także asystentów sędziów i osób przychodzących do sądów z innych zawodów prawniczych. Szkolenia te powinny dotyczyć nie tylko metodyki pracy sędziego, ale także statusu sędziego (w ujęciu ustrojowym i pracowniczym), obowiązków sędziego, etyki zawodowej itd. Szkolenia dotyczące zachowania na sali rozpraw, panowania nad stresem, umiejętności rozwiązywania konfliktów powinny odbywać się metodą symulacji rozprawy.

Nastąpiła w ostatnich kilku latach wyraźna zmiana pokoleniowa sędziów. Młodzi sędziowie nie zawsze zdają sobie w pełni sprawę z obowiązków ciężących na nich w związku z powierzeniem im sprawowania władzy sądowniczej.

2. Jednym z priorytetów w działalności Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury powinno być stworzenie wszystkim sędziom możliwości nauki prawniczego języka obcego (przede wszystkim angielskiego i francuskiego, gdyż są to języki „robocze” obydwu europejskich sądów – TSUE oraz ETPCz). Nauka języka prawniczego mogłaby się odbywać poprzez analizę orzeczeń tych Trybunałów w wersji oryginalnej (angielskiej lub francuskiej), w tym metodą *on-line*, bez konieczności wychodzenia z domu lub sądu. Nauka języków obcych (zwłaszcza języka prawniczego dla osób posiadających pewną wstępną znajomość języka obcego) nadaje się do prowadzenia kursów metodą e-learningu lub *on-line*. Budowanie wspólnej przestrzeni prawnej i wzajemnego zaufania do siebie wymiarów sprawiedliwości państw członkowskich UE (vide: Program Sztokholmski) wymaga umiejętności posługiwania się przez

wszystkich sędziów językiem umożliwiającym komunikację z sędziami z innych państw.

3. Sędziowie bardzo cenią szkolenia „umiejętności miękkich” - powinny one objąć takie zagadnienia jak np. komunikacja na sali sądowej, zarządzanie referatem, współpraca z asystentami, technika pisania uzasadnień, umiejętność posługiwania się językiem polskim i właściwego używania prawniczego aparatu pojęciowego (wyraźnie dostrzegalne jest pogorszenie poziomu uzasadnień orzeczeń z punktu widzenia prawidłowego formułowania myśli w języku polskim, konieczne są okresowe spotkania sędziów z językoznawcami, którzy po przeanalizowaniu tekstów orzeczeń sądowych i ich uzasadnień mogliby służyć radą i pomocą w wyeliminowaniu podstawowych błędów językowych – gramatycznych, stylistycznych, frazeologicznych, nawet ortograficznych); umiejętność zachowania się na sali rozpraw (komunikowanie się ze stronami, stosunek do stron, kultura sali rozpraw, zwłaszcza że będzie to podlegać ocenie w ramach okresowej oceny pracy sędziów).

Szkolenia „umiejętności miękkich” powinny obejmować ponadto: psychologię sali rozpraw, psychologiczne aspekty przesłuchania świadków, podbudowanie wiedzą intuicji sędziego co do tego, kto mówi prawdę, a kto nieprawdę; sposób argumentacji, erystykę, retorykę, prawidłowe operowanie głosem (ustawienie głosu, emisja – istotne zwłaszcza dla sędziów pierwszej instancji), deontologię - zasady etyki zawodowej sędziów.

Potrzebne jest uwrażliwianie sędziów na obowiązek równego traktowania uczestników postępowania (niedyskryminowanie kogokolwiek z powodu pochodzenia etnicznego, rasy, przynależności narodowej i państwowej, niepełnosprawności, wieku, pochodzenia społecznego, wykształcenia itd.), uwolnienie sędziów od uprzedzeń i stereotypów, co mogłoby się realizować poprzez warsztaty podnoszące świadomość i wrażliwość równościową, zwłaszcza w kontekście obowiązku zachowania pełnej bezstronności sędziego.

4. Szkolenia powinny objąć wykorzystanie Internetu w pracy sędziego. Chodzi o spojrzenie na pracę sędziego z punktu widzenia możliwości wykorzystania nowoczesnych technik informatycznych. Na stronie internetowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury powinna być zamieszczona informacja o portalach prawniczych - w Polsce, w państwach członkowskich UE, w innych krajach. Szkolenia te powinny umożliwić nabycie przez sędziów umiejętności swobodnego poruszania się w sieci, poszukiwania i korzystania ze źródeł informacji i baz danych (polskich i zagranicznych) dostępnych w Internecie.

5. Pożądane są spotkania sędziów z przedstawicielami innych środowisk prawniczych (np. z adwokatami i radcami prawnymi, z prokuratorami). Chodzi o wymianę doświadczeń, zastanowienie się, w jaki sposób wspólnymi staraniami wszystkich uczestników postępowania doprowadzić do większej efektywności i sprawności postępowań sądowych, oraz wymianę ocen (jaki jest odbiór sędziów przez profesjonalnych pełnomocników, jak sędziowie postrzegają

pełnomocników). Wymiana ocen i doświadczeń miałyby służyć bardziej efektywnemu prowadzeniu postępowań oraz zwróceniu uwagi na etyczną stronę wykonywania zawodów prawniczych.

6. W doskonaleniu zawodowym sędziów należy uwzględnić nowoczesne metody edukacyjne. Wśród nich powinno się znaleźć gromadzenie na stronie internetowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury odpowiedniej literatury (poradników) na temat metodyki pracy sędziego: zarządzania sprawami, współpracy sędziego z asystentami i urzędnikami (sekretariatem), zarządzania czasem, techniki pisania uzasadnień, zarządzania stresem itd. Jest sporo poradników dotyczących organizacji pracy, komunikacji interpersonalnej, zarządzania czasem - należy umożliwić sędziom, referendarzom sądowym, asystentom sędziów dostęp do nich, po koniecznym zindeksowaniu tematycznym, żeby łatwo było trafić na właściwy temat.

7. Potrzebne są również szkolenia dotyczące kontaktu sędziów z mediami – nie tylko rzeczników prasowych sądów, ale także sędziów orzekających. Powinno to obejmować praktyczny trening (w formie warsztatów) umiejętność zachowania się w przypadku obecności kamer telewizyjnych i mikrofonów radiowych na sali rozpraw, łącznie z umiejętnością opanowania stresu i wygłaszania motywów ustnych orzeczenia do kamery lub mikrofonu.

8. Szkolenia dla referendarzy sądowych.

Referendarze sądowi, którzy mają ukończoną aplikację sądową i zdany egzamin sędziowski, są potencjalnymi kandydatami do pełnienia urzędu sędziego. Ich szkolenie powinno obejmować także zagadnienia, które mogą być im potrzebne po uzyskaniu powołania na urząd sędziego.

Propozycje tematów szkoleń przedstawione poniżej wypłynęły ze środowiska referendarzy sądowych.

Pion cywilny:

Ostatnie zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego (np. dotyczące ustanawiania dla strony pełnomocnika z urzędu przez referendarza sądowego) i w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Prawne i społeczne aspekty instytucji zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika.

Praktyczne aspekty ustanawiania i wynagradzania biegłych.

Postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności (ujęcie praktyczne - rozwiązywanie kazuśów metodą warsztatową).

Pion wieczystoksięgowy:

Techniki kredytowania w obrocie gospodarczym i konsumenckim.

Geodezja i kartografia w praktyce wieczystoksięgowej.

Postępowanie wieczystoksięgowe, w szczególności:

- koszty,
- wymagane dokumenty (czym jest oryginał dokumentu, dokumenty bankowe),
- braki wniosku o wpis – sankcje,
- krąg uczestników postępowania wieczystoksięgowego.

Nowe przepisy o hipotece w praktyce wieczystoksięgowej; podstawa wpisu hipoteki.

Postępowanie o ustalenie niezgodności treści księgi z rzeczywistym stanem prawnym, rękojmią wiary publicznej ksiąg wieczystych i jego skutki dla postępowania wieczystoksięgowego.

Prawo rodzinne, w szczególności: podstawa wpisu małżonka do księgi wieczystej po rozwodzie oraz po śmierci współmałżonka, możliwość dokonania darowizny udziału w trakcie trwania małżeństwa.

Podstawa wpisu w dziale III księgi wieczystej.

Podział hipoteki przy wyodrębnianiu własności lokalu.

Tytuły wykonawcze wydane w postępowaniu elektronicznym jako podstawa wpisu hipoteki przymusowej ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji wydruków weryfikacyjnych orzeczeń wydanych w elektronicznym postępowaniu upominawczym

Pion gospodarczy:

Zarządzenie sprzedaży udziałów (art. 185 k.s.h. i przepisy o egzekucji administracyjnej).

Kurator dla osoby prawnej, w tym kurator z art. 26 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Spółka komandytowo-akcyjna, w szczególności odpowiednie stosowanie do niej przepisów o spółce akcyjnej.

Publiczny obrót papierami wartościowymi, emisja akcji na giełdę, subskrypcje publiczne i obrót alternatywny.

Umowy nienazwane w obrocie gospodarczym.

Szkolenia dla referendarzy powinny być nie tylko wyjazdowe, ale przede wszystkim stacjonarne – w siedzibie sądu okręgowego, a w przypadku małych okręgów sądowych – w siedzibie sądu apelacyjnego. Konieczność wyjeżdżania na drugi koniec Polski w celu udziału w szkoleniu (np. z województwa zachodniopomorskiego do Lublina) jest elementem zniechęcającym do uczestniczenia w nim.

9. Szkolenia dla asystentów sędziów.

Szkolenia dla asystentów sędziów powinny być kontynuowane w zakresie zagadnień omawianych w 2010 i 2011, z tym że należy rozważyć organizowanie tych szkoleń nie centralnie w miejscu odległym od miejsca pracy i zamieszkania asystenta, ale - podobnie jak w przypadku referendarzy sądowych - w siedzibach sądów okręgowych, a w przypadku małych okręgów sądowych – w siedzibach sądów apelacyjnych. Jest to życzenie samych asystentów sędziów, którzy preferują zajęcia warsztatowe w swoim miejscu pracy od szkoleń wyjazdowych.

10. Podsumowanie.

Ponadto Krajowa Rada Sądownictwa podtrzymuje swoje wcześniejsze stanowiska odnoszące się do działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w zakresie dotyczącym sędziów, referendarzy sądowych i asystentów sędziów, uznając istnienie wyspecjalizowanej placówki szkoleniowej i jej działanie na polu doskonalenia kadr wymiaru sprawiedliwości za bardzo potrzebne. Krajowa Szkoła powinna dbać o jak najwyższy poziom oferty szkoleniowej i skoncentrować swoje działania przede wszystkim na szkoleniu ustawicznym obejmującym ok. 10.000 sędziów, ok. 2000 referendarzy sądowych i ok. 3.000 asystentów sędziów.